

Den Haag, 18 april 2011

De vaste commissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie heeft mij op 18 maart 2011 verzocht te reageren op een brief die zij op 24 februari 2011 van de heer R. heeft ontvangen. Met deze brief kom ik aan dit verzoek tegemoet.

In zijn brief gaat de heer R. in op het onderzoek «De rol van verzekeraars op de markt voor auto(ruit)schadehersteldiensten» dat de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) in 2009 heeft uitgevoerd. De heer R. verzoekt de vaste commissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie er zorg voor te dragen dat dit onderzoek door een nieuw onafhankelijk onderzoek wordt vervangen. Het onderzoek van de NMa weerspiegelt volgens de heer R. niet de realiteit op de markt voor auto(ruit)schadehersteldiensten, waar volgens hem de markt wordt afgesloten door enkele grote partijen. Daarbij noemt hij een aantal specifieke punten van kritiek op de inrichting van het onderzoek. Zo heeft hij kritiek op de keuzes om data op te vragen onder auto(ruit)schadeherstellers en niet onder verzekeraars, de gehanteerde definitie van schade-sturing en de toepasselijkheid van de zogeheten *de minimis*-regel. Ik licht hieronder eerst de achtergrond van het onderzoek door de NMa toe, waarna ik meer specifiek inga op de door de heer R. aangedragen kritiekpunten.

Zoals ik heb geantwoord op eerdere Kamervragen van het lid Gesthuizen (SP), betreft het desbetreffende onderzoek van de NMa een sectorscan en geen mededingingsrechtelijk onderzoek naar mogelijke overtredingen van de Mededingingswet. Het onderzoek heeft dan ook geen rechtsgevolgen voor individuele partijen. Wel gaat de sectorscan in op hoe enkele marktgedragingen op de auto(ruit)schadeherstelmarkt zich in algemene zin verhouden tot het mededingingsrecht. De klacht van de heer R. richt zich vooral op de specifieke gedraging schadesturing, waarbij de keuze voor een schadehersteller door een verzekerde beperkt wordt tot een door zijn verzekeraar geselecteerde (groep) schadehersteller(s). Schadesturing kan onder omstandigheden een overtreding van de Mededingingswet vormen, bijvoorbeeld indien er sprake is van misbruik van een economische machtspositie of als het kartelverbod wordt overtreden doordat (samenwerkingsverbanden van) verzekeraars de mededinging merkbaar beperken. Of in individuele gevallen sprake is van een overtreding van de Mededingingswet, wordt beoordeeld door de NMa. Volgens de NMa zijn uit haar onderzoek naar de markt voor auto(ruit)schadehersteldiensten geen aanwijzingen naar voren gekomen die erop wijzen dat de Mededingingswet is overtreden.

Zoals ik heb aangegeven in de eerder genoemde Kamervragen, is de NMa onafhankelijk in de wijze waarop zij haar onderzoeken uitvoert. Binnen die onafhankelijkheid besluit de NMa zelf of zij een onderzoek naar een mogelijke overtreding van de Mededingingswet of naar een specifieke markt start of heropent. Indien partijen het oneens zijn met de bevindingen van de NMa, kunnen zij hun zaak aan de rechter voorleggen. Naar aanleiding van de sectorscan in 2009 is een kort geding tegen de NMa aangespannen, waarin een groot gedeelte van de kritiekpunten uit de brief van de heer R. aan de orde is geweest. In dit kort geding heeft de rechtbank geoordeeld dat niet zodanige feiten en omstandigheden in de vereiste mate aannemelijk zijn geworden, dat gezegd kan worden dat het

door de NMa verrichte marktonderzoek niet representatief dan wel onmiskenbaar ondeugdelijk is uitgevoerd.

Naar aanleiding van de brief van de vaste commissie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie heb ik het verzoek van de heer R. voorgelegd aan de NMa. In haar reactie heeft de NMa haar keuze voor de inrichting van de sectorscan toegelicht. Voor wat betreft de kritiek op de keuze om data op te vragen onder auto(ruit)schadeherstellers, en niet onder verzekeraars, geeft de NMa aan dat dit tot betrouwbaardere resultaten heeft geleid. Indien zij zich zou hebben gebaseerd op de administratie van verzekeraars, zou de NMa slechts een deel van de markt in kaart hebben kunnen brengen, omdat er ook schade is die wordt betaald door niet-verzekerde consumenten, leasebedrijven en beheerders van wagenparken. Daarnaast is de NMa het niet eens met de kritiek dat zij het gedeelte van de markt dat gestuurd wordt, heeft onderschat door een onjuiste definitie van schadesturing te hanteren. Daarbij heeft de NMa toegelicht dat in haar onderzoek alle aangeschreven auto(ruit)schadeherstellers hebben aangegeven welk gedeelte van hun facturen is betaald door een verzekeraar waarmee zij een contract hebben gesloten. In deze gevallen kan er sprake zijn van schadesturing. Volgens de NMa is er op deze manier geen sprake van onderschatting van het gedeelte van de markt dat gestuurd wordt. Voor wat betreft de kritiek op de toepassing van de zogeheten *de minimis*-regel bevestigt de NMa dat ook bij geringe marktaandelen een mededingingsbeperkende afspraak een overtreding van de Mededingingswet kan vormen. Zij geeft echter aan geen enkele indicatie te hebben dat er sprake is van een mededingingsbeperkende afspraak.

Omdat uit de sectorscan geen aanwijzingen naar voren komen dat er sprake is van een overtreding van het kartelverbod of het verbod op misbruik van een economische machtspositie, is er volgens de NMa geen aanleiding voor nader onderzoek naar een overtreding van de Mededingingswet. Een nieuwe sectorscan zou, ook als deze op onderdelen zou leiden tot andere cijfers, volgens de NMa niet leiden tot een andere conclusie. Wel heeft zij aangegeven de sector scherp in de gaten te houden. In dit kader ontvangt de NMa graag elke concrete aanwijzing die wijst op een overtreding van de Mededingingswet. Daarbij wijst de NMa op de mogelijkheden om haar door middel van tips, signalen of een formele klacht van een mogelijke overtreding van de Mededingingswet op de hoogte te brengen.

De minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
M. J. M. Verhagen